

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XXXIV. De Litis Pendentia, Litigioso.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

III.

Lis sub conditione contestata pro nondum contestata habetur. l. si quis 8. ff. si quis omiff. caus. testam. Carpoz. p. 1. constit. u. de fin. 3. n. 3. & de cif. 40. n. 13. cum cit. add. O. C. p. 3. tit. 13. n. 5.

IV.

Quoties sententia pro actore non subsequitur, toties litis contestatio reum non obligat.

Ratio, quia sententia demum vim tribuit litis contestationi, cum ex sententia constet, utrum legitime an frivole lis fuerit intentata. Conf. l. 3. §. ult. ff. de pecul.

Exempl. ita ergo si quis aliquem bonæ fidei possessorem conveniat de re sua restituenda, non aliter b. f. possessor tenetur de fructibus post litem contestatam perceptis, quam si per sententiam res fuerit evicta. l. 25. §. ult. ff. de usur. neque aliter litis contestatio interruptit præscriptionem quam si sententia fuerit secuta. vid. Rubr. de Citatione.

CAP. XXXIII.

De Litis denunciatione.

Axioma I.

Quoties quis contra alterum regressum vult instituere, toties ipsi litem denunciare debet, quia alioquin ipsi posset culpa imputari, quare alterum, cui iusta poterat causa fuisse defensionis, non advocaverit. Emtor igitur litem de re vendita motam mutare denunciet venditori etiam scienti l. 7. & 20. C. de evict. Conf. Axiom. seq.

Limita, nisi illius, contra quem regressus competit, causa notorie sit iniusta, vel probare quis posset, autorem nullum jus habuisse. Carpz. de process. art. 4. n. 32. & 38.

II.

Quoties litis denunciatio non ad nudam scientiam sed & ad factum aliquod præstandum requiritur, toties etiam scienti fieri debet l. 7. & 20. C. de Evict. quia nemo tenetur factum & operam suam alteri sponte offerre. Imminente igitur evictione, cum denunciatio ad defensionem Emtoris faciendam, etiam scienti fieri debebit. Brunnem. ad d. text.

CAP. XXXIV.

De Litis Pendentia, Litigioso.

Axioma I.

Quoties Citatio est decreta & insinuata, toties lis pendens dicitur & præventa. l. ult. §. ubi post admonitionem. 2. C. de in. jus vocand.

Ratio: quia Citatio est initium iudicii, quod sine jurisdictione exerceri nequit. Hinc, uti per illam jurisdictio præventa, ita quoque lis pendens facta dicitur. Ita ergo quando contra paganum decreta Citatio, utut ille postea factus fuerit miles, nihilominus in prioriforo lit pendens manet. cap. 19. X. de foro comper.

Declar. modò Citatio à iudice competente fuerit facta, cum aliàs impunè sperni pollit. l. ult. ff. de Jurisdic. Brunnem. in Process. Civil. cap. 7. n. 13.

II.

Lite pendente nihil est innovandum, ne quidem in gratiam fisci. Brunnem. in l. 7. C. de Jure Fisci.

Limita: si dominus à colonò contradicente redditus fundi postulet, fructus nummarii interea sequestrantur, alii venduntur & deponuntur, nisi colonus de redditibus eventualiter domino præstandis fidejussorem det. l. 20. pr. & §. 1. 2. C. de agricol. & Censit. Perez. C. eod. n. 21. 22. 23. Quando lis pendet super hoc, an Exactor plus solito subditum gravaverit, lite hac pendente debitor non compellitur ad integram solutionem sed tantum ad solutam portionem. Brunnem. ad l. 1. C. de Censib. in fin.

III.

Utrum executionem impediatur Exceptio Litis pendentiæ in via ordinaria, vid. Carleval. tract. de Judic. tit. 3. disp. 14.

IV.

Litigio res subjecta minus venit æstimanda. l. 1. §. si heres. 16. ff. ad SC. Trebell. l. mortis causa capimus 14. §. fin. de mort. caus. donat. Laurent. Tentin. cautel. 236. num. 10.

V.

Litigiosi vitium non afficit tertium. Nicol. Milis in repert. suo verb. lite pendente. Rota Rom. decis. 3. n. 2. in fin. in novis 15. Lancellot. de Attentat. p. 1. c. 3. à num. 90. usq. ad n. 153. Unde quod perempta instantia vitium litigiosi durare dicitur, illud quoad ipsos litigatores, non quoad ipsum tertium intelligi debet, cum in tertium vel à tertio alienatio facta subsistat. Bart. in l. 2. ibiq. Alex. Jaf. Curt. C. de edend. Curt. sen. conf. 72. n. 9. Paris. conf. 104. n. 155. vol. 1. Vult. 3. Consil. Marp. 22. n. 42. Salicet. in l. properandum. §. siquidem. num. 15. vers. 20. C. de judic. Natt. conf. 350. num. 5. Satis enim lucrari dicitur, qui à lite discesserit, Petr. Gregor. Tholos. Syntagm. jur. cap. 1. n. 12. Carpoz. p. 1. conf. 1. de fin. 9. n. 5. Satisq. magnum commodum consequitur. l. Lucius 78. §. fin. ad SC. Trebelliam. Tiber. Decian. resp. 103. n. 3.

VI.

Lite pendente nihil est innovandum. cap. 1. & cap. fin. extr. ut lit. pendente. etiam ne principis quidem autoritate, rescriptum enim eo nomine impetratum omnino nullum est. l. fin. C. si per vim l. Meminisse 6. C. unde vi. Hostiens. in summ. ejus tit. num. 2. Innocent. in d. cap. fin. num. 1. ibiq. Panorm. Albert. Brun. conf. 203. Regn. Sixtin. lib. 2. Conf. Marp. 18. n. 78. v. Reichs Abschied de Anno 1570. §. in quo antea. quod verum esse de Dominio vel quali not. Speculat. in §. novissime. n. 17. vers. item. non obstat. de appellat. Bellamer. in cap. cum M. n. 6. vers. ad hoc autem. extr. de consil. Pacian. consil. 2. num. 37. Similiter litis pendentiæ coram uno iudice impedit agitari eam coram alio. Socin. conf. 38. volum. 1. maxime quando sententia lata ab uno parit exceptionem rei judicatæ coram alio, Marant. in quest. legal. disput. 6. n. 24. licet quoad tertium ob litem inter duos pendentem, quamvis jure suo utatur, secus sit. arg. l. cujuscunque 60. §. 1. de usufruct. Vult. 3. Consil. Marp. 22. numer. 43. imò sicut litis pendentiæ in petitorio non obstat agere volenti in possessio-

possessorio. l. cum fundum 18. §. cum qui 1. ff. de vi arm. cap. significavimus 36. extr. de testib. ita è contrario sententia & litis pendentia in possessorio non obstat agere volenti in petitorio. l. 1. in eadem 14. §. fin. de except. rei judic. Gœdd. 3. Conf. Marp. 32. num. 172.

VII.

Litis pendentia per solam etiam citationem inducitur, nec litis contestatio requiritur Myns. 4. obs. 26. Intellige si modo ea citatio sit apta, ut ex tenore citatus statum controversiæ cognoscere possit, eaque à iudice competente decreta parti; adversæ per nuncium legitimè & sufficienter sit insinuata. Mascard. de probat. concl. 386. n. 6. vol. 2. Regner. Sixtin. 2. Conf. Marpurg. 18. n. 71.

CAP. XXXV.

De Locatione.

Axioma I.

Locare nemo potest quod non habet ipse in sua potestate ac possessione, l. luitus. C. de agricol. & cens. lib. 11. Welenb. 2. conf. 62. num. 7.

II.

Quodcumque factum dependet ex artibus illiberalibus, illud est locari solitum, quia hoc certa mercede æstimari potest. l. 5. §. 2. ff. de Præscr. Verb. cum ut plurimum aliquid post se relinquat, unde utilitas in alterum redundet. Ita ergo tabulam pingere d. §. 2. onus vehere l. 13. §. 1. alterius servum custodire l. 1. §. 9. ff. de pos. & similia sunt facta locari solita. Non item operæ professorum, advocatorum, Medicorum, &c. Inde quod hic præstatur, non in operarum compensationem sed grati animi declarationem solvitur. Bachov. ad Treutl. Vol. 1. disp. 29. §. 2. lit. G.

III.

Quoties locatur factum, toties præcisè pecunia numerata adesse debet, quia alias fortet Contractus innominatus do ut facias. l. 5. §. 2. ff. de Præscr. Verb. ita si quis locaverit operam ad ædes meas exstruendas, merces debet in pecunia numerata consistere.

IV.

Quoties in locatione non intervenit factum sed res, toties loco mercedis alia res dari potest. l. 21. C. de Locat. quia sic nullus intercedit contractus innominatus; nec enim facio ut des, quia traditio non est tale factum quod in contractum innominatum venit, nec pro traditione sed pro usu alteri quid præstatur. Ita ergo pro prædio locato dari possunt fructus ex prædio d. l. 21.

Limita, ut procedat præprimis, si (1.) res sit frugifera, (2.) si illa res, quæ loco mercedis datur, sit in se certa. Hinc si v. g. conveniret, ut conductor tertiam vel quartam partem fructuum det, non erit locatio conductio, sed contractus innominatus facio ut des.

V.

Locatio & emphyteusis non transfert dominium, licet ad longum tempus fiat.

Limita: à principe concessa emphyteusis dominium transfert. l. 5. C. de divers. prad. Nov. 7. c. 1. Perez. C. de excus. mun. n. 8.

VI.

Argumentum & statuta de venditione loquen-

tia ad Contractum locationis saltem extendi possunt quoad terminos habiles, nam diversa interdum est eorum ratio l. 63. de adilit. edit. Brunnem. ad l. 2. C. de vendend. reb. civit.

VII.

Qui pecuniam vel species publicas vehit, potest compellere locatores eorum ut sibi locent. Brunnem. C. de Curf. publ. col. 3.

VIII.

Quoties ob necessitatem supervenientem ante tempus locationi præfinitum expellitur conductor, toties pro parte remittenda pensio & finita necessitate res conductori restituenda. Ratio prioris: quia pro parte usus rei fuit ademptus, hinc etiam pensio pro usu solvenda ex parte remittenda. Ratio posterior: quia cessante causâ expulsiõis, quæ erat temporaria, pristinum Jus reviviscit.

IX.

Quoties damnum in ipsa perceptione fructuum patitur conductor, toties remittenda pensio, quia sic fructus nondum suos facit conductor, nec usum rei locatæ percepit: ergo nec periculum fructuum ipsius esse poterit, si v. g. segetes ab hoste demetiantur vel à raucis corrumpantur.

Limita: (1.) nisi conductoris culpâ damnum obtigerit. Lauterb. de Locat. §. 2. n. 1. (2.) nisi damnum esset modicum & tolerabile, quod iudicis arbitrio relinquitur,

X.

Quoties colonus damnum patitur in fructibus jam perceptis, toties non minuitur pensio, quia sic usus rei locatæ fuit præstitus & ex perceptione fructuum conductor dominus effectus, domino verò res quælibet perit. Carpz. P. 2. C. 37. def. 20.

Limita, ut fructus tunc demum percepti dicantur, quando fuere collecti & in horreo reconditi. Zœf. ad ff. Locati n. 24.

XI.

Quoties successor singularis per iudicem ex necessitate juris succedit, toties tenetur stare locationi l. 8. §. 1. ff. de reb. autor. judic. possid. quia videtur iudex assignare rem in eo statu, in quo est. Exemplum est in eo, cui sub hasta res vendita est. Carpz. P. 2. C. 37. def. 4. n. 6. Contraria Exemplum vid. apud Zœf. ad ff. Locat. n. 45.

Limita, nisi sententia iudicis fraudem contineat. Carpz. d. l.

An Conductori præferatur emtor, vid. emtio.

CAP. XXXVI.

Locus, Situs, Situatio.

Axioma I.

Locus non est fundus, sed portio aliqua fundi l. locus lo. ff. de V. S. fundus enim integrum aliquid est, & plerumq; sine villa locum accipimus. Fundus autem est substantia & continet omne quicquid solo tenetur, favole in l. quæstion. 115. de V. S. & locus accidens, adhæretque suo subjecto; inde non magnitudo locum à fundo, sed nostra affectio separare dicitur. Sic locum religiosum vocamus, in quo corpus humanum sepultum est. l. 2.